

Indholdsplan for Tølløse Slots Efterskole

Skoleåret 2023/2024

Indholdsfortegnelse

Indledning	.....	Side	3
Det overordnede:	Slottets værdigrundlag og formål.....	Side	4
	Hovedsigtet.....	Side	4
	Slottets pædagogiske linje.....	Side	6
	Elevgruppen.....	Side	8
	Personalet.....	Side	8
Undervisningen:	Fagenes struktur og organisering.....	Side	9
Prøveforberedende fag:	Overordnet + 6 K modellen.....	Side	10
	Dansk.....	Side	11
	Engelsk.....	Side	11
	Matematik.....	Side	12
Prøvefrie skolefag:	Fysik/Kemi.....	Side	13
	Tysk.....	Side	13
	Fransk.....	Side	14
Linjefag:	Idræt.....	Side	15
	Teater.....	Side	16
	Medie.....	Side	17
	Kunst og Design.....	Side	17
	Musik.....	Side	18
Valgfag:	.....	Side	19
Fællessamlinger og Medborgerskab	Morgensamling.....	Side	20
	Fredagssang.....	Side	20
	Medborgerskab.....	Side	21
Opgaver:	Obligatorisk selvvalgt opgave.....	Side	22

Anderledes forløb:	Introforløb.....	Side	23
	Linjedage og linjeuger.....	Side	23
	Teambuilding.....	Side	23
	Utopia.....	Side	24
	Brobygning.....	Side	25
	Skilejrskole.....	Side	25
	Outrouge.....	Side	26
Inklusion	.....	Side	26
Uddannelsesvejledning	.....	Side	28
Praktisk undervisning:	Køkkenpraktik.....	Side	29
	Rengøringsarbejde.....	Side	30
Kostskolearbejdet:	Husorden og regler.....	Side	31
	Organisering af kostskolesamvær.....	Side	32
	Tilsyn.....	Side	32

Indledning

Denne indholdsplan beskriver det samlede kursustilbud - undervisning og samvær - som det tager sig ud i skoleåret 2023/2024 - 13. august 2023 – 29. juni 2024 - på Tølløse Slots Efterskole.

I det første afsnit beskrives det grundlæggende for vores skolearbejde og her menes skolens værdigrundlag, formålet med efterskoleopholdet og skolens pædagogiske linje. Derefter beskrives elevgruppen og de opgaver og forventninger, der stilles til lærergruppen på Slottet.

Efterfølgende kan man læse om undervisningen. I det første afsnit beskrives de prøveforberedende fag samt de prøvfrie fag og hvordan vi står mål med de krav, der almindeligvis kræves i folkeskolen. Vi beskriver også hvad vi lægger lægt vægt på hvad angår dette felt og hvordan vi tilrettelægger undervisningen.

Dernæst beskrives linjefagene på Tølløse Slots Efterskole; Idræt, Teater, Medie, Kunst og Design og Musik, samt halvårsfag.

Så beskrives fællessamlinger og medborgerskab, som er almenbærende og som skal underbygge og for en stor del styrke fællesskabet på Slottet. Heri lægges vægt på at det livsoplysende, det folkeligt oplysende samt at den demokratiske dannelse indgår.

I dele af årsplanen indgår de anderledes forløb, som også er en del af undervisningen på Tølløse Slots Efterskole. I de anderledes forløb opdeles eleverne på andre måder end i den daglige undervisning.

Køkkenpraktik er også en del af det samlede undervisningstilbud på Tølløse Slots Efterskole. Her erhverver eleverne sig viden om kost, miljø og sundhed. De får erfaringer med det praktiske og nødvendige arbejde som ligger i tilberedning af den mad vi spiser og den tilrettelæggelse der ligger om vores måltider. Eleverne forestår også dele af den daglige rengøring på efterskolen, og både kost- og rengøringsarbejdet ser vi som en del af de alment dannende elementer på Tølløse Slot.

Uddannelsesvejledning er også et vigtigt element og en del af det samlede tilbud på Tølløse Slots Efterskole. Vi lægger vægt på at være med til at vejlede og kvalificere de unge mennesker til deres videre uddannelse. Formål og indhold af vores uddannelsesvejledning kan læses under uddannelses vejledning på vores hjemmeside.

I det sidste afsnit beskrives kostskolearbejdet, som er den del af vores samvær, der har til formål at løse den opgave der i efterskoleloven er beskrevet som almen opdragelse og som således også skal støtte den demokratiske dannelse.

Christian Lenau Henriksen og Jannik Kildorf, august 2023

Det overordnede

Slottets værdigrundlag og formål:

Slottets værdigrundlag:

Tølløse Slots Efterskole vil danne og uddanne eleverne til livsduelige og demokratiske medborgere.

Skolen anser alle mennesker som ligeværdige og enestående, hvorfor tolerance og gensidig respekt er den daglige omgangsform.

Skolen danner rammen om et forpligtende fællesskab, der bygger på nærvær, dialog og tillid.

Hovedsigtet:

Lovgrundlaget:

Efterskolens virksomhed hviler på lovbekendtgørelse nr. 94 af 8. februar 2018 om efterskoler og frie fagskoler med efterfølgende ændringer – samt bekendtgørelse nr. 1076 af 8. juli 2016 og ændret ved lov nr. 1750 af 27. december 2016 om tilskud m.v. til efterskoler og frie fagskoler, også kaldet tilskudsbekendtgørelsen. Af § 1 bek. nr. 94 lyder det således om hovedsigtet for efterskoler, at de: *"..tilbyder undervisning og samvær på kurser, hvis hovedsigte er livsoplysning, folkelig oplysning og demokratisk dannelse"*.

Livsoplysning:

Livsoplysning rummer universelle, almenmenneskelige og eksistentielle problemstillinger. Begrebet rummer populært sagt *de store spørgsmål i tilværelsen*. I forlængelse af skolens værdigrundlag lægger Tølløse Slots Efterskole vægt på, at undervisningen i skolens fag efterlader mulighed og rammer for, at lærere og elever bringer disse spørgsmål på bane. Se i øvrigt fagenes indholdsplaner.

Folkelig oplysning:

Folkelig oplysning rummer oplysning om store og små fællesskaber samt forholdet til det individuelle. Begrebet er en hjørnesteen i det danske samfunds kulturelle, folkelige grundlag, hvorpå efterskoletanken hviler. I forlængelse af skolens værdigrundlag er hensigten med den folkelige oplysning på TSE, at eleverne erfarer og diskuterer dette særlige kulturelle grundlag samt det medfølgende dannelsessyn, herunder betydningen af store og små fællesskaber, i en ikke-akademisk ramme.

Demokratisk dannelse:

Den demokratiske dannelse understreger opgaven i at fastholde og udvikle en proces, der fører frem mod demokrati. Det markerer, at det er efterskolens opgave at danne sine elever til engagerede medborgere med lyst og evne til at være aktive i et demokratisk samfund. I forlængelse af skolens værdigrundlag bygger efterskolens dagligdag på dialog, demokrati, ansvar og fællesskab, og såvel undervisningen som andet samvær skal tilrettelægges ud fra disse kriterier.

(Ny lov er vedtaget d. 30. april 2019 og den træder i kraft 1. august 2019). Skolerne skal nu blandt andet forberede eleverne til at "leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre". Vi kender det samme krav fra grundskoleområdet - nu gælder det også efterskoler. Kravet er formuleret således som en §1 stk. 5 i efterskoleloven:

"Skolerne skal efter deres formål og hele deres virke forberede eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre samt udvikle og styrke elevernes demokratiske dannelse og deres kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene."

Slottets pædagogiske linje:

Undervisning og samvær:

I ovenstående er skolens værdigrundlag og hovedsigtet med efterskolekurset beskrevet. Dette søges realiseret gennem undervisning og samvær.

I lovbekendtgørelsen fremgår det at efterskoler skal tilbyde *"undervisning og samvær"* i samspil med *"almen opdragelse og uddannelse"*.

Det vil sige at der i undervisningen finder uddannelse sted og at der i samværet finder opdragelse sted. Alle dele af almen karakter.

Opdragelsen og uddannelsen kan tilsammen blive det dannelsesprojekt, som er kernen i skolens værdigrundlag og lovens formålsparagraf, nemlig dannelsen til et aktivt demokratisk medborgerskab.

Et aktivt demokratisk medborgerskab kræver selvforvaltning på det individuelle niveau. Det nødvendiggør respekt for andre mennesker, kulturer mv. og forståelse for de fællesskabsmæssige aspekter som man indgår i på et efterskoleophold. Forståelsen og respekten for fællesskabet i al dets mangfoldighed bliver for os at se dannelsesmålet.

Et aktivt demokratisk medborgerskab kræver oplysning, viden og forståelse for en demokratisk livsform, demokratiske værdier og demokratiske samværsformer.

Undervisningen:

Undervisningen på Tølløse Slots Efterskole er i sin bredeste form en pædagogisk praksisform eller læringsrum, som kan foregå mange steder. I sin helhed, handler undervisning om at oplyse og give viden og kundskaber til eleverne. Undervisning planlægges sædvanligvis som sådan i lektioner eller "timer" hvor vi har fag, men kan også finde sted på andre måder. Undervisningen er ikke identisk med én bestemt form som f.eks. "tavle-undervisning" og "envejskommunikation". Undervisning findes i mange former: foredrag, tavle-undervisning, projektarbejde, værkstedsundervisning, ekskursioner, morgensamlinger osv. På Slottet ser vi en vekselvirkning mellem det kreative element i vores linjefag og det prøveforberedende arbejde i de fag hvor vi skal "stå mål med folkeskolen". Undervisningen skal således også kvalificere eleverne til deres videre vej i

uddannelsessystemet og senere arbejdsliv, hvorfor vi vælger at tilbyde eleverne folkeskolens prøver i dansk, engelsk og matematik. Undervisningen tager også udgangspunkt i Tølløse Slots værdigrundlag og målet er, at eleverne på denne måde modnes i processen for at blive hele og livsduelige mennesker.

Hverdagspædagogik:

Igen med udgangspunkt i Tølløse Slots Efterskoles værdigrundlag er linjen for den hverdagspædagogiske praksis ideen om det aktive og demokratiske medborgerskab. Det at kunne indgå i et mangfoldigt og forpligtende fællesskab med andre mennesker er den daglige opgave. Retten til forskellighed og retten til at være enestående, altså retten til at være den, man er, fastholdes samtidig med, at fordringen om at opnå tolerance, respekt og nærvær samt blik for helhedens behov fastholdes.

Det betyder i praksis at Tølløse Slots Efterskole tilstræber at praktisere en tilgang til eleverne, som indeholder ligeværdighed, er dialogisk og som har blik for elevens perspektiv som et væsentligt element på vejen til løsninger.

Vores samvær foregår samtidig indenfor rammerne af de regler, som efterskolen har, da vi anser vores regler som et væsentligt udgangspunkt til at sikre frihed og tryghed i hverdagen. Ved optagelse på Tølløse Slots Efterskole tilkendegiver eleverne, at han/hun er indforstået med reglerne som rammen for opholdet.

Vi organiserer eleverne i mindre enheder såsom kontaktgrupper, familiegrupper, stamklasser etc. for at sikre et fokus på, at eleverne oplever en omsorg, en nærhed og en tryghed i tæt kontakt med det voksne personale. Denne organisering hvor eleverne er i tæt kontakt med voksne i store dele af hverdagen, og hvor de voksne optræder som forbilleder/rollemodeller anser Tølløse Slots Efterskole som afgørende for sikring af et trygt og godt socialt miljø på efterskolen.

Elevgruppen:

Tølløse Slots Efterskole har plads til 165 elever mellem 15-18 år. Der optages elever i 10. klasse.

Elever optages på Tølløse Slots Efterskole efter at have besøgt efterskolen på en rundvisning med eventuelt en efterfølgende information. Senere efter ansøgning indkaldes eleven til en informationsdag, enten primo november eller primo januar, i skoleåret inden start, hvor der gives information om skolen og hvor eleven kommer til en individuel samtale.

Formålet med denne optagelsesprocedure er så vidt muligt at sikre, at eleven og dennes forældre har gjort sig klart, hvad et ophold på Tølløse Slots Efterskole indebærer.

Personalet:

Personalet på Tølløse Slots Efterskole indgår alle i det direkte arbejde med eleverne og opfattes derfor som pædagogisk personale. Skolen består således af forskellige personalegrupper med forskellige opgaver men med samme overordnede målsætninger.

I forhold til skolens personale tilstræbes det at ansætte såvel læreruddannede som universitetsuddannede lærere samt andre med undervisningsmæssig eller skolefaglig relevant uddannelse.

Hele skolens personale indgår i individuelle og fælles læringsprocesser, der understøttes af kurser både interne og eksterne, og som vil fordrer personligt engagement i egen, i fælles og i skolens udvikling.

Det er vigtigt at den enkelte fastansatte foruden faglig kompetence på eget fagområde har lyst til, på baggrund af skolens værdigrundlag at deltage i de meget forskellige arbejdsopgaver som skoleformen kræver, herunder tilsyn og praktiske opgaver.

Ved siden af skolens faste personale, vil der blive tale om at hente kompetente mennesker ind udefra til at undervise i forskellige forløb/aktiviteter inden for både de fagfaglige skolefag samt linjefag. Dette sker med det formål at skabe et højt fagligt niveau og give eleverne mulighed for at få inspiration fra forskellige kompetente fagpersoner, samt at skabe et spændende og kreativt miljø på efterskolen.

Undervisningen

Fagenes strukturering og organisering

- Fagopdeling:** På Tølløse Slots Efterskole opdeles fagene i skolefag, linjefag og valgfag. Herudover kommer fællessamlinger, opgaver (OSO), anderledes forløb, uddannelsesvejledning og praktisk undervisning (køkken).
- Prøveforberedende Undervisning:** Vi tilbyder en boglig undervisning der svarer til den, man kan få i folkeskolen i dansk, engelsk og matematik og vi tilbyder de samme prøver i disse fag som kan tages i folkeskolen. Derudover tilbyder vi undervisning i fransk, tysk og fysik og for disse fag gælder det på Tølløse Slots Efterskole at de er prøvefri.
Vi optager elever i 10. klasse. Undervisningen i de prøveforberedende hold foregår på stamhold, mens fysik foregår på tilpassede hold. Fransk og Tysk foregår på valghold, da de er valgfrie.
- Linjefag:** Linjefagene består af Idræt, Kunst og Design, Medie, Teater og Musik. Linjefaget vælges i forbindelse med tilmelding til efterskolen. Eleverne følger det samme linjefag som de vælger ved starten af efterskoleopholdet hele skoleåret.
- Opgaver:** Der er tilrettelagt et forløb for alle elever som omhandler den obligatoriske selvvalgte opgave (OSO). Opgaven omhandler forberedelse og en uges arbejde i forbindelse med brobygning og en skriftlig aflevering.
- Valgfag:** Eleverne vælger 2 valgfag ved efterskoleårets start. Eleverne følger valgfagene for en periode ad gangen, typisk for et halvt år. Valgfagene består af mange forskellige fag der beskrives senere i indholdsplanen.
- Fællessamlinger:** Fællessamlingerne omfatter: Morgensamling og Fredagssang. Fællessamlingerne er obligatoriske for alle elever.
- Anderledes forløb:** De anderledes forløb omhandler: Introforløb, Utopia, Teambuildingtur, Brobygning, skitur og outroforløb.

Prøveforberedende fag

- Overordnet:** På Tølløse Slots Efterskole undervises der i 3 prøveforberedende fag, nemlig dansk, engelsk og matematik. Undervisningen tilrettelægges i disse fag, så den "står mål med det, der almindeligvis kræves i folkeskolen". I disse 3 fag tilbydes folkeskolens prøver. I det følgende fremgår overordnede formålsbeskrivelser for de enkelte prøveforberedende fag.
- 6 K modellen:** På Tølløse Slots Efterskole har vi antal fagdage på tirsdage over året hvor der arbejdes i et længere dagsforløb. Antal fagdage i dansk, engelsk og matematik fremgår af årsplanen og dagslængden fremgår af ugeskemaet. Vi har valgt at fokusere på 6 kompetencer på fagdagene som vurderes vigtige i det 21. århundrede - ofte benævnt "det 21. århundredes læringskompetencer" - læringskompetencerne er i samspil med undervisningen i dansk, engelsk og matematik på fagdagene:
- Kollaboration:** at indgå i fællesskaber, at bidrage til fællesskaber, at samarbejde, at sætte sig i andres sted.
- Kommunikation:** at tale, skrive, læse, lytte.
- Kernefaglighed:** at lære fagspecifikt indhold.
- Kritisk tænkning:** at udvælge informationer, at analysere, at reflektere over kommunikationssituationen.
- Kreativitet:** at bruge viden på nye måder, at udforske grænser, at eksperimentere, at løse problemer.
- Karakterdannelse:** at udvikle selvkontrol og selvstændighed, at lære at fejle, at have grit (vedholdenhed), at være vedholdende, at have selvværd, at lære at lære.

Desuden lægger vi vægt på, at der er en høj grad af lærersamarbejde hvad angår planlægning og gennemførelse af undervisningen, der giver afvekslende undervisning i form og indhold. Der er mulighed for at indhente eksterne undervisere og fagfolk som giver eleverne kobling til den verden de møder udenfor efterskolen samt til forskellige videre uddannelsesveje.

Dansk

Formål: Eleverne skal i faget dansk fremme deres oplevelse og forståelse af litteratur og andre æstetiske tekster, fagtekster, sprog og kommunikation som kilder til udvikling af personlig og kulturel identitet. Faget skal fremme elevernes indlevelsessevne og deres æstetiske, etiske og historiske forståelse.

Stk. 2. Eleverne skal i faget dansk styrke deres beherskelse af sproget og fremme deres lyst til at bruge sproget personligt og alsidigt i samspil med andre. Eleverne skal udvikle en åben og analytisk indstilling til samtidens og andre perioders og kulturers udtryksformer. Eleverne skal i faget dansk udvikle deres udtryks- og læseglæde og kvalificere deres indlevelse og indsigt i litteratur og andre æstetiske tekster, fagtekster, sprog og kommunikation.

Stk. 3. Eleverne skal i faget dansk have adgang til de skandinaviske sprog og det nordiske kulturfællesskab.

Organisering: Undervisningen i dansk foregår på stamhold, men kan også deles op i andre grupper på f.eks. fagdage.
Ansvarsfordelingen fremgår af tjenestetidsaftalen.
Den konkrete placering af timer fremgår af det faste ugeskema og årsplanen.

Engelsk: Eleverne skal i faget engelsk udvikle sproglige, tekstmæssige og interkulturelle kompetencer, således at de kan anvende engelsk nationalt og globalt i deres aktuelle og fremtidige liv. Eleverne skal udvikle deres nysgerrighed og bevidsthed om engelsk sprog og kunne vælge egnede sproglærings- og kommunikationsstrategier som grundlag for fremmedsproglæringen.

Stk. 2. Eleverne skal ved at anvende varierede arbejdsmetoder, it og medier, tværfagligt samarbejde og internationale kontakter, opnå oplevelse, fordybelse og virkelyst. Herved skal eleverne bevare lysten til at beskæftige sig med sprog og kulturer til fremme af deres alsidige udvikling.

Stk. 3. Eleverne skal arbejde med emner der belyser, hvordan mennesker tænker og lever i den engelsksprogede verden, så de bliver fortrolige med egen kultur i samspil med andre kulturer. Herigennem

får eleverne mulighed for at udvikle deres forståelse for mennesker med forskellig kulturel baggrund og kan forberede sig til et liv i et globalt samfund.

Organisering: Undervisningen i engelsk foregår på stamhold, men kan også deles op i andre grupper på f.eks. fagdage.
Ansvarsfordelingen fremgår af tjenestetidsaftalen.
Den konkrete placering af timer fremgår af det faste ugeskema og årsplanen.

Matematik: Eleverne skal i faget matematik udvikle matematiske kompetencer og opnå færdigheder og viden, således at de kan begå sig hensigtsmæssigt i matematikrelaterede situationer i deres aktuelle og fremtidige daglig-, fritids-, uddannelses-, arbejds- og samfundsliv.

Stk. 2. Elevernes læring skal baseres på, at de selvstændigt og gennem dialog og samarbejde med andre kan erfare, at matematik fordrer og fremmer kreativ virksomhed, og at matematik rummer redskaber til problemløsning, argumentation og kommunikation.

Stk 3. Faget matematik skal medvirke til, at eleverne oplever og erkender matematikkens rolle i en historisk, kulturel og samfundsmæssig sammenhæng, og at eleverne kan forholde sig vurderende til matematikkens anvendelse med henblik på at tage ansvar og øve indflydelse i et demokratisk fællesskab.

Organisering: Undervisningen i matematik foregår på stamhold, men kan også deles op i andre grupper på f.eks. fagdage.
Ansvarsfordelingen fremgår af tjenestetidsaftalen.
Den konkrete placering af timer fremgår af det faste ugeskema og årsplanen.

Prøvefrie skolefag, fysik, tysk og fransk

Overordnet: På Tølløse Slots Efterskole skal alle elever følge undervisningen i fysik 10. klasse. Tysk- og franskundervisningen er valgfrit og fortsætter i forlængelse af det sprogfag som eleven har fulgt indtil 9. klasse. Tysk, fransk og fysik/kemi er prøvefrie på Slottet og der tilbydes ikke prøver i fagene.

Fysik/kemi: Eleverne skal i fysik/kemi udvikle naturfaglige kompetencer og dermed opnå indblik i, hvordan fysik og kemi- og forskning i fysik og kemi - i samspil med de øvrige naturfag bidrager til vores forståelse af verden. Eleverne skal i fysik/kemi tilegne sig færdigheder og viden om grundlæggende fysiske og kemiske forhold i natur og teknologi med vægt på forståelse af grundlæggende fysiske og kemiske begreber og sammenhænge samt vigtige anvendelser af fysik og kemi.

Stk. 2. Elevernes læring skal baseres på varierede arbejdsformer, som i vidt omfang bygger på deres egne iagttagelser og undersøgelser, blandt andet ved laboratorie- og feltarbejde. Elevernes interesse og nysgerrighed over for fysik, kemi, naturvidenskab og teknologi skal udvikles, så de får lyst til at lære mere.

Stk. 3. Eleverne skal opnå erkendelse af, at naturvidenskab og teknologi er en del af vores kultur og verdensbillede. Elevernes ansvarlighed over for naturen og brugen af naturressourcer og teknologi skal videreudvikles, så de får tillid til egne muligheder for stillingtagen og handlen i forhold til en bæredygtig udvikling og menneskets samspil med naturen - lokalt og globalt.

Organisering: Undervisningen i fysik/kemi foregår på stamhold. Ansvarsfordelingen fremgår af tjenestetidsaftalen. Den konkrete placering af timer fremgår af det faste ugeskema og årsplanen.

Tysk: Eleverne skal udvikle kompetencer til at kommunikere på tysk både mundtligt og skriftligt, så de kan anvende tysk nationalt og globalt i deres aktuelle og fremtidige liv. Eleverne skal samtidig udvikle deres sproglige bevidsthed og fremmedsprogslæring samt styrke deres kulturelle og interkulturelle forståelse gennem kulturmøder.

Stk. 2. Gennem oplevelse, fordybelse og aktiv medvirken skal elevernes lyst til at bruge sproget personligt og i samspil med andre fremmes. Eleverne skal herved få tillid til egne evner og lyst til at beskæftige sig med tysk sprog og kulturer til fremme af deres videre udvikling.

Stk. 3. Faget tysk skal give eleverne grundlæggende viden om kultur- og samfundsforhold i tysktalende lande og derved styrke deres internationale og interkulturelle forståelse.

Organisering:

Undervisningen i tysk foregår på valghold.
Ansvarsfordelingen fremgår af tjenestetidsaftalen.
Den konkrete placering af timer fremgår af det faste ugeskema og årsplanen.

Fransk:

Eleverne skal udvikle kompetencer til at kommunikere på fransk både mundtligt og skriftligt, så de kan anvende fransk nationalt og globalt i deres aktuelle og fremtidige liv. Eleverne skal samtidig udvikle deres sproglige bevidsthed og fremmedsprogsindlæring samt styrke deres kulturelle og interkulturelle forståelse gennem kulturmøder.

Stk. 2. Gennem oplevelse, fordybelse og aktiv medvirken skal elevernes lyst til at bruge sproget personligt og i samspil med andre fremmes. Elevernes skal herved få tillid til egne evner og lyst til at beskæftige sig med fransk sprog og kulturer til fremme af deres videre udvikling.

Stk. 3. Faget skal give eleverne grundlæggende viden om kultur- og samfundsforhold i fransktalende lande og derved styrke deres internationale og interkulturelle forståelse.

Organisering:

Undervisningen i fransk foregår på valghold.
Ansvarsfordelingen fremgår af tjenestetidsaftalen.
Den konkrete placering af timer fremgår af det faste ugeskema og årsplanen.

Linjefag

Idræt:

Eleverne skal gennem alsidige idrætslige oplevelser, erfaringer og refleksioner opnå færdigheder og tilegne sig kundskaber, der giver dem mulighed for kropslig og almen udvikling.

Eleverne skal have mulighed for at opleve glæde ved og lyst til at udøve idræt og udvikle forudsætninger for at forstå betydningen af livslang fysisk udfoldelse i samspil med natur, kultur og det samfund, de er en del af. Eleverne skal opnå indsigt i og få erfaringer med vilkår for sundhed og kropskultur.

Undervisningen skal give eleverne forudsætninger for at tage ansvar for sig selv og indgå i et forpligtende fællesskab.

Fællesidræt

Undervisningen i idræt på Tølløse Slots Efterskole er delt op i fællesidræt og specialidræt. I fælles idræt er alle idrætseleverne som oftest sammen men kan også opdeles i mindre hold - som f.eks. i pige- og drengegrupper. I fællesidrætsundervisningen undervises i en række aktiviteter:

- Atletik. Her får eleverne indblik i de enkelte discipliners tekniske, teoretiske og praktiske afvikling. Emnet sluttet af med en fælles atletikdag på Holbæk Stadion.
- Løb. Gennem løb får eleverne mulighed for at vedligeholde eller opbygge en almen og god kondition. Eleverne får indblik i kroppens fysiologi, samt i planlægning af et hensigtsmæssigt træningsprogram. Eleverne deltager i flere løb sammen med andre skoler og oplever fællesskabet omkring løbarrangementer. Eleverne testes jævnligt i forhold til egen kondition.
- Boldspil. Her stifter eleverne bekendtskab med flere forskellige boldspil, med fokus på samarbejde og fællesskab.
- Styrketræning. Her opbygger eleverne muskelstyrke gennem træning med kroppen som eneste belastning. Gennem forløbet opnår eleverne kendskab til kroppens fysiologi ud fra teoretisk og praktisk erfaring.
- Samarbejde. Her løses opgaver af teoretisk og praktisk karakter, og der fokuseres på betydningen af engagement fra samtlige deltagere. Vores friluftsture har i høj grad fokus på denne form for aktivitet.
- Friluftsliv. Her oplever eleverne at være i det fri over flere dage. De opnår indblik i naturens muligheder for aktivitet og samvær.

Specialidræt: Eleverne vælger mellem 3 discipliner; multisport, fodbold, tons.

Eleverne vælger fra årets start en disciplin som de i særlig grad får mulighed for at fordybe sig i. Inden for hver enkelt disciplin opnår eleverne kendskab til disciplinens taktiske, teoretiske og praktiske indhold.

Organisering: Ansvarsfordelingen fremgår af tjenestetidsaftalen. Den konkrete placering af timer fremgår af det faste ugentlige skema og årsplanen.

Teater: Eleverne skal gennem undervisningen opøve, træne, udforske og lære forskellige teater- og danseteknikker og metoder samt lære at skabe fysiske billeder med krop og stemme. Målet med undervisningen er, at erhvervede og udviklede kompetencer - teknikker og metoder - afprøves i tre forskellige forestillinger/performance i løbet af skoleåret, der skal medvirke til elevernes sikkerhed i og lyst til scenearbejdet - også fremover.

I undervisningen arbejdes der praktisk og teoretisk med metoder og teknikker så som statusarbejde, karakteropbygning, improvisation, historiefortælling, bevægelse i form af kropsarbejde og dans, musik og performance, stemmetræning samt teaterhistorie og bevægelsesteori.

Den daglige undervisning vil præsentere eleverne for vigtigheden i at kunne samarbejde, have tillid, føle trykthed og ansvarlighed i forhold til hinanden både i forhold til arbejdet på scenen, men også i forhold til arbejdet bag scenen, hvor scenografi, lys- og lydteknik, design, sminke og kostume er en væsentlig del af teaterarbejdet.

Undervisningen er inddelt i forløb, hvor overskriften for hver periode tager afsæt i ovenstående indhold. Et eksempel på et forløb kunne være "Det traditionelle teaters møde med det fysiske teater". Der arbejdes både proces- og produktorienteret.

Organisering: Ansvarsfordelingen fremgår af tjenestetidsaftalen. Den konkrete placering af timer fremgår af det faste ugentlige skema og årsplanen.

Medie:

Eleverne skal i medieundervisningen udforske medieuniverset og lære fagets virkemidler og teknikker. Målet er, at eleverne opnår indsigt i journalistikkens verden, får en forståelse for filmen og dens virkemidler samt fordyber sig i fotografiets univers. Inden for alle tre områder arbejdes der både teoretisk og praktisk.

Målet med undervisningen er, at udvikle kompetencer, teknikker og metoder, som benyttes gennem året i en række medieprojekter. Ligeledes vægtes det sociale aspekt og målet er, at eleverne på medielinjen oplever et tæt og forpligtende arbejdsfællesskab.

I undervisningen arbejdes dialektisk med en praktisk og teoretisk del, hvor eleverne får en række værktøjer og begreber, som de direkte kan bruge i deres projekter. Af projekter fra året kan blandt andet nævnes; dokumentarprojekt, journalist i København, kortfilmfestival, reklameforløb samt afsluttende afgangprojekt. Desuden har vi en basisdel i foto og film, hvorefter eleverne vælger sig ind på en plusdel i foto og film, der er de primære arbejdsområder set over hele året.

I dagligdagen har vi fokus på at inddrage eleverne i linjens udvikling og i vores evalueringskultur. Elevernes ønsker inddrages i planlægningen af årets projekter.

Organisering:

Ansvarsfordelingen fremgår af tjenestetidsaftalen.

Den konkrete placering af timer fremgår af det faste ugentlige skema og årsplanen.

Kunst og Design:

Eleverne skal i faget billedkunst udvikle kompetencer til at opleve, producere og analysere. Eleverne skal blive i stand til at iagttage, reflektere og bruge billedsprog i kommunikative processer.

Eleverne skal i arbejdet med plane, rumlige og digitale billeder tilegne sig færdigheder i og viden om kunst, medier og andre visuelle udtryks- og kommunikationsformer som grundlag for at udtrykke sig gennem billeder og andre visuelle former.

I faget skal eleverne som deltagere i og med skabere af kultur og som del af deres kreative udvikling og æstetiske dannelse udvikle deres kundskaber om kunstens og mediekulturens billedformer, som de fremstår i lokale og globale kulturer.

Eleverne skal gennem undervisningen opleve, producere og analysere. I undervisningen arbejdes praktisk og teoretisk gennem billedfremstilling, billedanalyse og billedkommunikation. Her opøves færdigheder indenfor tegning, maleri, collage, skulptur, arkitektur,

digitale billeder, billedgenrer, billedkomposition, billedfunktion, udstilling og formidling.

Gennem den daglige undervisning vil eleverne præsenteres for vigtigheden af at føle sig tryk og ansvarlige i forhold til hinanden og det fælles arbejde, så som gruppearbejde. Undervisningen er gennem året opdelt i forløb som feks. Street art, land art og installationer.

I dagligdagen er der fokus på at inddrage eleverne i udvikling af linjen. Hvilke emner og temaer, der bliver taget fat i det givne år, tilrettelægges i samarbejde med eleverne. Hermed bliver elevernes ønsker er en del af årshjulet.

Organisering:

Ansvarsfordelingen fremgår af tjenestetidsaftalen.

Den konkrete placering af timer fremgår af det faste ugentlige skema og årsplanen.

Musik:

Eleverne skal gennem undervisningen i musik udvikle evner deres evne til at opleve musik og til at kunne udtrykke sig musikalsk.

Undervisningen skal medvirke til elevernes følelsesmæssige- og intellektuelle udvikling samt øge forståelsen af sig selv som en del af et fællesskab.

Undervisningen skal fremme elevernes forståelse af musiktradition i dansk såvel som udenlandsk kulturliv, samfundsliv og i historisk perspektiv.

Undervisningen er delt op i en teoretisk/historisk del og en praktisk sammenspils del.

Herudover vil der i løbet af skoleåret være mulighed for at deltage som udøvende musiker til koncerter, samt medvirke ved indspilning i musikstudie. Ved sidstnævnte vil eleven også blive introduceret til studie-, optage- og redigeringsteknik.

Musikhistorisk arbejdes der i grupper med perioder fra renæssancen til moderne kompositionsmusik. Hver gruppe vil som afslutning på arbejdsprocessen med de enkelte perioder, fremlægge for resten af musikholdet.

Musikteoretisk vil eleverne lære nodesystemet, taktarter, nodeværdier samt beliggenhed i både G- og F-nøgle. Eleverne vil blive indført i intervallære og hørelære, både rytmisk og melodisk. Herudover vil eleverne blive undervist i akkordopbygning, afsluttende med elementær funktionsanalyse og simpel koralharmonisering. Undervejs i det teoretiske læringsforløb, vil eleverne blive indført i partiturlæsning med hertil forståelse for melodisk og harmonisk opbygning af klassiske værker.

Organisering:

Ansvarsfordelingen fremgår af tjenestetidsaftalen.

Den konkrete placering af timer fremgår af det faste ugentlige skema og årsplanen.

Valgfag

På Tølløse Slots Efterskole udbydes en række Valgfag som eleverne kan vælge imellem. Hver elev har 2 forskellige valgfag pr. halvår. Valgfagene er vidt forskellige og det tilstræbes at eleverne får mulighed for at stifte bekendtskab både med aktiviteter og emner de kender, men også nye og ukendte områder.

Formålet med valgfagene er:

- At eleverne gør sig erfaringer med praktiske og skabende fag, hvor der læres gennem praksis.
- at eleverne gennem en kreativ og praktisk arbejdsform knytter bånd til deres holdkammerater via samarbejde.
- At undervisningen bidrager til at atmosfæren på Tølløse Slot bliver tryk og at eleverne derved lærer at indgå og bidrage til det forpligtende fællesskab.

I dette skoleår udbydes følgende halvårsfag:

Foto, Fodbold, Idræt, Kreativt værksted, Yoga, Keramik, Poker, Filosofi/psykologi, Elektronisk musik, Tegneværksted, Outdoor

Organisering:

Ansvarsfordelingen fremgår af tjenestetidsaftalen.

Den konkrete placering af timer fremgår af det faste ugentlige skema og årsplanen

Fællessamlinger og Medborgerskab

Morgensamling:

Hver morgen i ugen mødes alle vores elever i efterskolens samlingslokale til morgensamling. Det er et af vores faste ritualer, der ved den daglige gentagelse sikrer en fælles og rar start på dagen. Morgensamlingen indledes og afsluttes med fællessang og imellem sangene indgår fortællingen. Livsoplysning, Folkelig oplysning og demokratisk dannelse er morgensamlingernes kernebegreber. Morgensamlingerne sigtes mod at være almen dannende og mod at eleverne får mange fælles oplevelser med fortællinger og sange, der er med til at styrke fællesskabet.

Det er lærerne der på skift holder fortællinger hvor emnerne kan være meget forskellige. Fælles for emnerne er, at de indeholder noget som er værdifuldt for lærerne at dele med eleverne. Her berettes eksempelvis om musikhistorie, rejseoplevelser eller historiske begivenheder. Eleverne møder mange forskellige vinkler og synspunkter på de forskellige emner, hvorfor de sammen og individuelt lærer at tage stilling og danne holdninger til den verden de er en del af.

Fællessangen er afgørende på morgensamlingerne. Valget af sange varierer fra populærmusik til gamle danske sange. Mindst én af morgensangene skal være fra Højskolesangbogen, da sange fra netop Højskolesangbogen er en kerneværdi på Tølløse Slots Efterskole. Elevernes kendskab til sangene i Højskolesangbogen og dermed den danske sangskat, anser vi for et væsentligt indblik i dansk historie og kultur.

Fredagssang:

Hver fredag mødes alle elever i efterskolens samlingsssal og vi synger hinanden på weekend. Det er et af vores faste ritualer, der ved den ugentlige gentagelse sikrer en fælles og rar afslutning på ugen. Ved fredagssang synges 4-5 sange der således understøtter fællesskabet og samhørigheden. Valget af sange varierer fra populærmusik til gamle danske sange. Også her er inddragelsen af sange fra Højskolesangbogen obligatorisk. Der gives gerne et lille ord med på vejen - gerne poetisk - og vi ønsker hinanden rigtig god weekend.

Medborgerskab:

Formålet med faget medborgerskab er at oplyse omkring livet og danne eleverne til at deltage aktivt i samfundet og sætte spor i den verden de er en del af. Medborgerskab skal gennem oplysning, kreativitet og aktiv deltagelse vække elevernes refleksion over egen væren i verden, både som individer og som medborger i det samfund de er en del af.

Gennem mødet med forskellige former for teori, historie, ideologier, myter og fortællinger tilstræbes det at eleverne udvikler deres kompetencer i at kunne forholde sig kritisk og reflekteret. Derudover skal medborgerskab vække elevernes lyst til at være aktive medborgere og deres følelse af, at være en vigtig del af det forpligtende fællesskab, som rækker ud over efterskolen og ind i samfundet.

Form:

Medborgerskab er et fællesfag for alle efterskolens elever, hvorfor det som udgangspunkt starter og afsluttes i fællesskab. Fagets grundstruktur vil primært være teori-praksis-konklusion. Den praktiske/kreative del vil primært foregå på mindre hold eller i små grupper.

Undervisningen vil blandt andet indeholde korte underviseroplæg, øvelser og samtaler i grupper, psykologiske øvelser, teaterøvelser og en lille lektie fra gang til gang.

Indhold:

Medborgerskab beskæftiger sig med eksistentielle, humanistiske og politiske problemstillinger samt den aktuelle verdenssituation. Faget debatterer hvordan man som menneske og medmenneske navigerer i det moderne samfunds små og store fællesskaber.

Medborgerskab er opdelt i 4 overskrifter:

”At være menneske”

Når vi tænker forkert, Når vi ser det vi gerne vil se, Det menneskelige valg.

”Politiske ideologier”

Konservatisme, socialisme, liberalisme - historisk, ideologisk og i det nuværende politiske liv.

”Verdens tilstand”

Kønspolitik, klimaforandringer, magtbalancer i verden.

”At skabe forandring”

Det digitale samfund, aktivt medborgerskab, individ og samfund, fra Platon til Løkke.

Organisation: Ansvarsfordelingen for fællessamlinger, Fredagssang og medborgerskab fremgår af tjenestepåtegningen.
Den konkrete placering af timer fremgår af ugeskema og årsplanen.

Opgaver

Obligatorisk Selvvalgt Opgave (OSO)

Overordnet Undervisningen i den obligatoriske selvvalgte opgave (OSO), tilrettelægges så den ”står mål med det, der almindeligvis kræves i folkeskolen”. Det vil sige at vi arbejder med OSO ud fra bekendtgørelsen § 19 c, stk. 5, lov om folkeskolen, jf. lovbekendtgørelse nr. 665 af 20 juni 2014.

OSO på TSE Hver elev udfører en obligatorisk selvvalgt opgave som en del af undervisningen. Opgaven giver eleverne mulighed for at arbejde selvstændigt med et givent emne, der tager sit udgangspunkt i elevens uddannelsesplan og valg af ungdomsuddannelse. Eleverne arbejder med OSO i samme uge som de er i brobygning og afleverer som afslutning et produkt. Målet er at eleverne opnår en større afklaring i forhold til uddannelsesvalg.

Organisering Ansvarsfordelingen fremgår af tjenestetidsaftalen. Den konkrete placering af timer fremgår af årsplanen.

Anderledes forløb

Overordnet: Forløb der fraviger fra normalugerne som de fremgår af ugeskemaet karakteriseres på Tølløse Slots Efterskole som anderledes forløb. De anderledes forløb er en del af undervisningen på Tølløse Slot, og her organiseres eleverne i hold som er forskellige fra den normale ugeplan. Eleverne arbejder på linjerne eller organiseres i grupper eller hold som er anderledes end dem de normalt er sammen med. På denne måde brydes med elevernes ”hverdagsrelationer”, og blikket for de

kammerater de måske endnu ikke har mødt eller talt med skærpes. På denne måde skærper vi elevernes blik for det store fællesskab og de pligter og den nysgerrighed på ”den ukendte anden” som nødvendigvis må have vægt hos alle elever.

I anderledes forløb bringes fagligheden fra skolefag og linjefag i spil på andre måder end i hverdagen.

Introforløb:

I introforløbet får eleverne en introduktion til skolen, de nye kammerater og til efterskolens personale. De bliver introduceret til formålet med efterskoleopholdet samt betydningen af et trygt og godt fællesskab. Vi sætter rammerne og præciserer reglerne der skal sikre at vi får et godt samvær på skolen. Vi laver forskellige aktiviteter der skal få eleverne til at reflektere over skolens regler, værdigrundlag samt deres egen rolle i at få et trygt og godt miljø på efterskolen.

Organiseringen af eleverne veksler mellem kontaktgrupper, linjehold, værelseskammerater og den samlede elevgruppe.

Ansvarsfordelingen fremgår af planen for introugen.

Linjedage og linjeuger:

På linjedage og i linjeuger arbejder eleverne på de linjehold, som de har valgt ved indmeldelsen på Tølløse Slots Efterskole. Her øver de sig i de kundskaber og færdigheder som undervisningen på linjefagene vægter i den daglige undervisning.

Indholdet og organiseringen af linjeuger og linjedage kan variere, men der arbejdes med de områder som er beskrevet i indholdsplanerne for de enkelte linjefag. Der kan arbejdes i efterskolens lokaler og i det lokale område, men der kan også være tale om ekskursioner og ture med og uden overnatning. Der kan gøres brug af eksterne undervisere for at specialisere undervisningen eller sætte spot på hvordan linjefaget kan kobles til verden udenfor efterskolen.

Teambuilding:

Formålet med teambuildingturen er at skabe en fælles oplevelse for alle efterskolens elever i starten af efterskoleåret. Her får alle elever mulighed for at møde nye relationer på anderledes måder end i hverdagen. Turen skal understøtte nærvær, dialog og tillid samt forståelsen det fælles ansvar vi har for, at alle kan føle sig trygge og godt tilrette i fællesskabet.

Eleverne inddeles i nye grupper i forhold til den normale organisering af eleverne på efterskolen. På efterskolen introduceres eleverne i de nye grupper for hinanden gennem forskellige øvelser og aktiviteter og grupperne organiserer sig med telte til overnatning som forberedelse til turen. Eleverne

køres ud til en lejrplads i naturen hvor de skal tilbringe et par dage sammen. De tilrettelægger og organiserer en lejr i samarbejde med lærerne. I løbet af dagene skal alle grupper igennem forskellige øvelser der sætter fokus på samarbejde og opmærksomhed. Der sættes fokus på at bringe eleverne til en forståelse for, at vi i et fællesskab henholdsvis må give og tage hjælp for at kunne være sammen. Vi spiser sammen i naturen og der vil være aftenhygge ved bål, eksempelvis fællessang - alle øvelser og samvær vil være i selskab med efterskolens lærere.

Organisering: Ansvarsfordelingen fremgår af tjenestetidsaftalen. Den konkrete placering af timer fremgår af årsplanen.

Utopia: Formålet med utopiaforløbet er at give eleverne indsigt i det demokratiske og politiske system i Danmark. Eleverne bliver gennem et praktisk forløb og rollespil introduceret til forskellige politiske ideologier og politiske partier og deres værdivægtninger. Eleverne skal opnå viden og færdigheder, så de kan tage reflekteret stilling til demokratiet i Danmark og opnå kompetencer til aktiv deltagelse i et demokratisk samfund.

Eleverne inddeles i nye grupper i forhold til den normale organisering af undervisning og samvær på efterskolen. Forløbet er et stort rollespil for hele efterskolen, der i slutningen af ugen munder ud i en paneldebat om forskellige politiske emner som f.eks. velfærdspolitik, klima, udenrigspolitik og flygtninge- og integrationspolitik. Til slut organiseres et demokratisk valg, hvor alle elever stemmer på et politisk parti.

Eleverne vælger sig ind i forskellige grupper som med deres politiske rolle er aktiv frem mod den endelige paneldebat og valget. Eksempler på grupper kan være; politiske ideologigrupper som f.eks. socialister, liberalister og konservative. Der er grupper som repræsenterer den skrevne presse, digitale medier, ngo'er, event og musik, madkultur osv. Alle grupper aftaler deres roller og arbejdsfordeling internt og interagerer med de øvrige grupper i et ugentligt rollespil.

Organisering: Ansvarsfordelingen fremgår af tjenestetidsaftalen og den konkrete placering af timer fremgår af årskalenderen.

- Brobygning:** På Tølløse Slots Efterskole står vi mål med den obligatoriske brobygning som elever i folkeskolen gennemfører i 10. klasse. Den obligatorisk del varer en uge svarende til 21 timer, som alle elever skal deltage i. Der skal brobygges til mindst én erhvervsuddannelse eller én erhvervsgymnasial uddannelse (HH eller HHX) i mindst to dage. Brobygningen skal ske inden d. 1. marts i skoleåret. Vores elever brobygger til ungdomsuddannelser i Roskilde eller Holbæk. Brobygningen planlægges i samarbejde med Ungdommens Uddannelsesvejledning i Vestsjælland. Eleverne skal i forhold til tilskudsloven for efterskoler bo på efterskolen i brobygningsugen og dermed brobygge til en uddannelsesinstitution i nærområdet.
- Skilejrskole:** Den årlige skitur gennemføres i uge 6 og her tager vi til Idre Fjell i Sverige. Eleverne skal inspireres til et aktivt friluftsliv, en øget naturbevidsthed og en fysisk udfoldelse på ski eller snowboard. Vi vil give vores elever en oplevelse med en natur som er anderledes end den danske. Eleverne skal have vilkår for etablering af nye sociale relationer på tværs af de allerede etablerede grupperinger i fællesskabet.
- Eleverne undervises i at stå på ski og snowboard både af hinanden samt af efterskolens personale. Eleverne bor sammen i hytter hvor de laver mad og spiser sammen. De laver aktiviteter sammen i deres bofællesskaber.
- Dagligt undervises eleverne i at stå på ski og snowboard og efterhånden som de bliver sikre og får stabile færdigheder løbes der på ski i mindre hold på bakkerne.
- Elevernes skiløb og udvikling på ski evalueres dagligt og der skiftes niveau og sværhedsgrad af bakker efter behov.
- Over ugen veksler det mellem aktiviteter for hele elevgruppen såsom fællessang og underholdning, grilleftermiddag og skiløb på lyspister om aftenen samt hygge i hytterne.
- Eleverne sættes sammen på hold efter niveau på ski og snowboard, således at eleverne oplever udfordringer og progression ud fra egne forudsætninger.
- Organisering:** Organiseringen og ansvarsfordelingen fremgår af planen for skituren og placeringen af turen ses af årsplanen.

Outrouge: Formålet med outrougen er at få afsluttet efterskoleåret så det opleves af elever og personale som et afsluttet hele. Der er fokus på fællesskabet samt evalueringer af skoleåret.

Organisering: Ansvarsfordelingen fremgår af planen for afslutningsforløbet. Den konkrete placering af timer fremgår af ugeplanen og årsplanen.

Inklusion

Tølløse Slots Efterskole tilbyder supplerende undervisning til elever med behov for ekstra støtte, hvor undervisningsdifferentiering og/eller holddannelse ikke kan stå alene.

Vi inkluderer elever med særlige behov, hvor støttebehovet er på mindre end 9 ugentlige støttetimer. Vi tilbyder ikke specialundervisning og henviser i disse tilfælde til specialefterskolerne.

Inklusionstilbuddet på Tølløse Slots Efterskole er primært rettet mod fagene dansk, engelsk og matematik. Vi har erfaring i at støtte elever med:

- Læse/stavevanskeligheder
- Instruktion og støtte mht. kompenserende undervisningssoftware, såsom CD-ord, it-rygsæk og App-writer.
- Læsevejledning. Hjælp til læsning og forståelse af tekster og teksttyper
- Støtte til at sætte struktur på læsning og tekstarbejde.
- Støtte til at sætte struktur på lektier og afleveringer
- Støtte til skriftlige opgaver

Organisering

Støtten organiseres i form af:

- Supplerende undervisning på mindre hold
- Støtte i den almindelige undervisning

Den supplerende støtte skemalægges som oftest med 2 lektioner om ugen i sammenhæng. Her arbejdes på et mindre hold med de

forskellige udfordringer eleverne måtte have. De seneste år har vi oprettet et mindre støttehold i dansk og et i matematik.

Proces for afdækning af støttebehov

Alle elever til kommende skoleår bliver indkaldt til en samtale ultimo oktober hvor bl.a. særlige støttebehov afklares. Det er vigtigt at forældres og elevs forventninger til eventuelle støttebehov i denne anledning bliver afklaret og at de bliver set i sammenhæng med de muligheder vi har for at komme dem i møde. Dette giver de bedste forudsætninger for at sammensætte et godt støttetilbud.

Har eleven et særligt støttebehov, som er kendt på samtaletidspunktet af forældrene, og som har været understøttet af elevens tidligere skole, så vil vi gerne modtage:

- Skoleudtalelse fra elevens nuværende skole, hvor elevens udfordringer og behov beskrives, samt hvilke tiltag afgivende skole har taget for at kompensere disse.
- Dokumentation for evt. dysleksi. Enten en ordblindetest som er mindre end et år gammel i forhold til efterskolestarten, eller dokumentation underskrevet af en læsevejleder på elevens skole.
- Forældrenes beskrivelse af elevens udfordringer i et skriv til efterskolen, og en beskrivelse af, hvad forældrene har observeret er udfordrende for et udbytte af undervisningen. Beskrivelsen må meget gerne være lavet i samarbejde med barnet.
- PPR beskrivelse og dokumentation for evt. indlæringsvanskeligheder og årsager til disse.

Der er desværre ofte ingen automatisk kommunikation mellem elevens foregående skole og efterskolen, hvorfor vigtig viden risikerer at gå tabt. Dette set i forhold til at kunne lave en god overgang til efterskolen der kan sikre en fortsat progressiv læring.

Vær opmærksom på, at når eleven kommer fra et kommunalt system og overgår til et statsligt regi på efterskole, så stopper it-licenser med at virke, hvis ikke de bliver fornyet. En it-rygsæk udleveret i kommunalt regi bliver inddraget, og efterskolen skal ansøge om en ny. Vi skal på efterskolen søge nye licenser og it-rygsække i god tid - på forårssiden af sommerferien, hvis tingene skal stå klar til at eleven starter på efterskole. For at vi kan søge it-kompensation så skal vi have dokumentation fra elevens tidligere skole.

Når dokumentation er modtaget afholder vi et møde ml. efterskolen, forældrene og eleven. Her udføres en inklusionsplan for eleven, som evalueres gennem efterskoleåret mellem efterskolen, forældrene og eleven.

Er forældre og elev i tvivl om hvorvidt en udfordring bør omfattes af vores inklusionsbehov så tøv ikke med at tage kontakt til os. Kommunikation om faglige eller personlige udfordringer er så vigtigt for et godt efterskoleår.

Uddannelsesvejledning

Formålet med uddannelsesvejledningen på Tølløse Slot er at eleverne erhverver sig et bredt kendskab til uddannelses- og erhvervs muligheder og indser værdien af at gennemføre en uddannelse.

Personlig rådgivning og vejledning skal medvirke til, at eleven opnår erkendelse af egne forventninger og forudsætninger og bliver i stand til at udarbejde en personlig uddannelsesplan og handlingsplan.

Uddannelsesvejledningen på Tølløse Slots Efterskole foretages primært af uddannelsesvejlederne, men sker i et tæt samarbejde med hjemmet, faglærere og kontaktlærere. Fra efterskoleårets start vejledes alle elever i deres kontaktgrupper af uddannelsesvejlederen. Her orienteres om årsplanen for vejledningen på Slottet og eleverne orienteres om ungdomsuddannelserne og om de uddannelsesveje eleverne kan vælge umiddelbart efter efterskoleopholdet. Eleverne angiver deres idéer om videre uddannelse efter 10. klasse på efterskolen.

Elevernes uddannelsesidéer udveksles løbende mellem uddannelsesvejlederen, kontaktlærerne og faglærerne. Kontaktlærerne vender elevernes uddannelsesønsker med forældre og elever ved forældresamtalerne gennem året. Uddannelsesønskerne bliver også vendt i forbindelse med den faglige feedback mellem faglærere og elever.

Det er faglærerne i dansk, engelsk og matematik som laver parathedsvurderingerne af eleverne til deres uddannelsesønsker. Parathedsvurderingen udgør udover en faglig vurdering også en vurdering af elevernes personlige, sociale og praktiske forudsætninger for at påbegynde en ønsket ungdomsuddannelse.

Den personlige uddannelsesvejledning på Slottet rettes primært mod de elever som har det største vejledningsbehov. Her prioriteres de personlige vejledningssamtaler med uddannelsesvejlederen højt, samt kommunikationen mellem hjemmet, kontaktlæreren og vejlederen.

Det er Tølløse Slots Efterskoles mål at alle elever påbegynder en ungdomsuddannelse efter efterskoleopholdet.

Praktisk Undervisning

Overordnet: På Tølløse Slots Efterskole indgår der praktisk arbejde i både undervisning og samvær. Som led i den dannelse vi gerne vil sende eleverne videre med efter ophold på Slottet, der indgår der således rengøring og køkkenpraktik. Tølløse Slots Efterskole udgør et hjem for vores elever i hele efterskoleåret, og vi anser det som vigtigt, at eleverne gør sig erfaringer med at bidrage til de pligter der ligger i at holde et hjem. Det er et fælles ansvar at holde skolen ren og pæn, og eleverne skal have respekt for det arbejde vi sammen laver på dette felt, og de skal have respekt for de arbejdsopgaver som løses af skolens praktiske personale.

Den praktik eleverne får i køkkenarbejdet i samarbejde med køkkenpersonalet og lærere samt den praktik der ligger i at gøre rent sammen med lærerne anser vi som både undervisning og som en del af efterskolesamarbejdet.

Køkkenpraktik:

Formål: Formålet med køkkenpraktikken er, at eleverne gør sig erfaringer med det ansvar der ligger i en konkret arbejdsopgave som er relevant og nødvendig i dagligdagen. De skal opleve det fællesskab, der er nødvendigt i processerne og arbejdsgangene i efterskolekøkkenet og som styrker tilhørsforholdet, trygheden og selvtilliden. Samtidig erhverver eleverne praktiske og teoretiske erfaringer, som kan bruges i en daglig husholdning senere i deres liv. De erhverver sig viden om kosternæring og behandling af råvarer, der bevirker at de kan reflektere over kost, miljø og sundhed. Tilberedning af mad er en kreativ proces og det er vigtigt at eleverne på Tølløse Slots Efterskole får lejlighed til at afprøve egne ideer, når de f.eks. bager og laver kold og varm mad.

Indhold: Undervisningen i køkkenet er både proces- og produktorienteret og det praktiske arbejde er i centrum. I køkkenet indgår således en række praktiske opgaver som eksempelvis; Brug af køkkenværktøjer og i et vist omfang køkkenmaskiner, klargøring af råvarer, tilberedning af måltider, bagning, opvask og rengøring og affaldssortering. I den teoretiske del indgår kostvurdering, hygiejne, oplysning om sundhed, oplysning om fødevarekvalitet, økologi og madforureningsproblematikker. Undervisningen omfatter tilberedning af middage og aftensmad til efterskolens elever og personale. Der bages en så stor del af efterskolens brød som muligt og eleverne varetager lettere rengøringsopgaver i køkkenet og i spisesalen. Det daglige arbejde indledes med et kort planlægningsmøde. Her aftales de ting som skal fremstilles og teori omkring dette. Dagens arbejdsplan og arbejdsfordeling gennemgås, og sikrer at eleverne får erfaring med alle de forskellige opgaver der ligger i køkkenet.

Organisering: Ansvarsfordelingen af køkkenpraktikken fremgår af tjenesteplanen.

Rengøringsarbejde:

Formål: Formålet med rengøringsarbejdet er at eleverne lærer at gøre rent samt og holde deres værelser samt efterskolens fællesområder rene og pæne. På Tølløse Slots Efterskole passer vi på skolen og det er væsentligt for motivation og sundhed at elevernes værelser fremstår rene, ryddelige og indbydende. Eleverne gør sig fælles erfaringer med at holde skolen ren og ryddelig, og gør sig erfaringer med de pligter og det ansvar som ligger i dette arbejde.

Indhold: Lærerne assisterer dagligt elevernes rengøring, både på deres værelser og efterskolens fællesområder. Der undervises i håndtering af redskaber, støvsugere og rengøringsmidler i forbindelse med forskellige rengøringsområder, og der undervises i hygiejne og rengøring.

Organisering: Ansvarsfordelingen fremgår af tjenesteplanen. Den konkrete placering af timer fremgår af ugeplanen og årsplanen.

Kostskolearbejdet

Husorden og regler

Regler:

Tølløse Slots Efterskole har en ramme indenfor hvilken vores samvær, undervisning og værdigrundlag udspiller sig. Rammen består af en række regler eleverne skal overholde under opholdet på efterskolen. Reglerne bliver gennemgået med forældre og elever, dels ved besøg på efterskolen i forbindelse med den dialog vi har ved indskrivning på skolen, de bliver gennemgået på nye elevers aften og i introugen ved efterskolestarten.

Reglerne skal sikre at elever og personale kan være sammen under trygge forhold og at tillid, dialog, nærvær og ikke mindst frihed kan sikre en god udvikling.

Reglerne er som følger:

1. Tølløse Slots Efterskole er mobbefri.
2. Vi har mødepligt.
3. Alkohol, rygning, snus, tyggetobak samt hash og andre euforiserende stoffer accepteres ikke. Forbuddet mod hash og euforiserende stoffer gælder hele efterskoleåret - også weekender og ferier.
4. Du skal være på dit værelse fra kl. 22.00 til kl. 06.30. Efter klokken 23 skal alle elektriske apparater være slukket.
5. Vi passer på skolens ting og allermest på hinanden.

Overtrædelse af regler:

Overtrædelse af skolens regler har altid en konsekvens og kan i sidste ende medføre en bortvisning fra efterskolen.

**Organisering af
Kostskolesamvær:**

Efterskolens elever er opdelt i kontaktgrupper med en tilknyttet kontaktlærer. Alle kontaktgrupper er tilknyttet en familiegruppe som består af to kontaktgrupper. De parvise kontaktlærere tilknyttet familiegrupperne har hovedansvaret for disse elevers trivsel og den primære kontakt med forældrene til eleverne i familiegruppen. Kontaktlæreren har ansvaret for løbende kontakt med de enkelte elever i kontaktgruppen, for at sikre deres trivsel og udvikling på efterskolen. Kontaktlæreren har således også ansvaret for kontakten til hjemmet.

Kontaktlærerne tilknyttet familiegrupperne arrangerer møder og aktiviteter med familiegrupperne, for at skabe en god kontakt eleverne imellem og mellem kontaktlærerne og eleverne.

Tilsyn:

I hverdagene har 3-4 af skolens lærere vagt og tilsyn med eleverne om aftenene. Det er tilsynslærernes opgave at tilse, at eleverne trives og har det godt. Det er deres opgave at støtte og hjælpe dem som har behov, med f.eks. fællesskabsmæssige eller personlige problemer. Vagtlærerne har også til opgave at sikre at stilletimen forløber roligt, og hjælpe elever med skolemæssige opgaver. De skal sikre at stemningen ved aftensmaden er rolig og hyggelig og at der bliver serveret boller og te senere på aftenen. Vagtlærerne sikrer at eleverne kommer på værelserne til tiden og at de kommer i seng til tiden. Endelig har vagtlærerne til opgave at tilse, at skolens regler bliver fulgt, at skolens ting, bygninger og arealer behandles med respekt og at eleverne behandler hinanden godt. Opgaven er dermed også opdragende i overensstemmelse med efterskoleloven.

Det tilstræbes, at vagtlærerne støtter op omkring de ønsker eleverne måtte have til aktiviteter og vagtlærerne kan også selv tage initiativer til aktiviteter, således at eleverne oplever de muligheder, der er på efterskolen for samvær og aktivitet.

